

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (GÜMRÜK İŞLEMLERİ)
(SERİ NO: 148)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı ve kapsamı, Türkiye veya Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere gümrük idaresince vize edilen A.TR Dolaşım Belgelerinin basımı, dağıtımı, düzenlenmesi ve onaylanmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yetki verilecek kişi, kurum, kuruluşların belirlenmesi ile bunlar tarafından yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların tespit edilmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar” uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
 - b) Birlikler: Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birlikleri ve ihracatçı birliklerini,
 - c) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,
 - ç) Genel Müdürlük: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
 - d) Karar: 23/8/2006 tarihli ve 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar”ı,
 - e) Oda: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı ticaret odaları, sanayi odaları veya ticaret ve sanayi odalarını, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliklerine bağlı olan ve TESK tarafından yetkilendirilmiş odaları,
 - f) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,
 - g) TİM: Türkiye İhracatçılar Meclisini,
 - ğ) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- ifade eder.

A.TR Dolaşım Belgelerinin basım ve dağıtım yetkisi

MADDE 4 – (1) Kararın doğru olarak uygulanması, belgelerin birbirleriyle şekil ve içerik yönünden aynı olması, ancak birbirlerinden farklı ve sıralı bir seri numarası ile basılması ve hangi firmalar tarafından kullanıldığının takip edilebilmesinin sağlanması amacıyla A.TR Dolaşım Belgelerinin; Karara uygun olarak basımının ve dağıtımının gerçekleştirilmesi konusunda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ayrı ayrı yetkilendirilmiştir.

(2) A.TR Dolaşım Belgelerinin birinci fıkra hükümleri uyarınca yetkilendirilen kurum veya kuruluşlarca ilk defa basılması veya söz konusu belgelerin yeniden basılmasını gerektirecek ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca bildirilecek şekilsel değişikliklerin olması halinde; A.TR Dolaşım Belgelerinin deneme amaçlı basılmış örnekleri nihai basım aşamasından önce Bakanlığın incelemesine ve onayına sunulur. Ancak gerekli düzeltmeler yapıldıktan ve örnekler Bakanlıkça onaylandıktan sonra basım işlemi gerçekleştirilebilir.

A.TR Dolaşım Belgelerinin satışı ve takibi

MADDE 5 – (1) Kararda yer alan hükümlere uygun olarak bastırılan A.TR Dolaşım Belgeleri, TOBB, TİM ve TESK tarafından ilgili oda ve birliklere gönderilir.

(2) Odalar ve birliklerce satılan A.TR Dolaşım Belgelerinin satış ve onay ücreti belge satış sırasında tahsil edilir.

(3) TOBB, TİM ve TESK tarafından basımı yapılan A.TR Dolaşım Belgeleri, takip edilebilir

olması koşuluyla ilgili oda ve birliklerce talep eden firmalara ve temsil ettikleri firmalar için kullanılmak üzere gümrük müşavirlerine satılır. Belgelerin bir sonraki yılda uygulanacak satış fiyatı ve onay fiyatı, basım yetkisi verilmiş kurumların da görüşü alınarak her yıl Bakanlık tarafından belirlenir. Belgelerin satış ve onay fiyatına ilişkin görüş ilgili kurumlarca en geç 1 Aralık tarihine kadar verilir. Bakanlıkça yapılan değerlendirme neticesinde belirlenen fiyatlar Bakanlıkça duyurulur. Odalardan/birliklerden satın alınan A.TR Dolaşım Belgeleri sadece adına satın alınan kişilerin kendi ihtiyaçları için kullanılabilir. Odalardan/birliklerden gümrük müşavirlerince satın alınan A.TR Dolaşım Belgeleri, sadece satın alan gümrük müşavirlerinin temsil ettiği firmaların ihtiyaçları için kullanılabilir. Bu belgeler, başka kişi veya firmalara verilemez veya satılamaz.

(4) Odalar ve birlikler tarafından A.TR Dolaşım Belgelerinin satışında ve sonrasında aşağıda sayılan hususlar yerine getirilir:

a) Belge satışı sırasında belgeyi satın alan kişinin T.C. Kimlik Numarası, adına belge satın alınan firma veya gümrük müşavirinin ismi ve vergi numarası alınarak satılan A.TR Dolaşım Belgelerinin seri numaraları ile eşleştirilerek elektronik sisteme girilir.

b) Odalar/birlikler sadece sattıkları belgeleri onaylayabilir. Odalar/birlikler sattıkları belgelerin onay için geri gelip gelmediğini elektronik sistem üzerinden takip eder. Odalar/birliklerce satıldığı halde **(Değişik ibare:RG-1/8/2024-32619)** 1 yıl içinde elektronik sistem üzerinden işlem yapılmayan belgeler elektronik sistemde geçersiz statüye gelir ve işlem yapılmama sebepleri belgeyi satın alan firma veya gümrük müşaviri tarafından elektronik sistem üzerinde açıklanır. Açıklama yapılmaması halinde, bu durum belgeleri satın alan firma veya gümrük müşavirine yeni belge satışında dikkate alınır.

A.TR Dolaşım Belgelerinin onay yetkisi

MADDE 6 – (1) İhracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından elektronik sistem üzerinden düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri 8 inci maddede sayılan işlemlerin yerine getirilmesinin ardından yetkilendirilmiş odalar ve birlikler tarafından elektronik sistem üzerinden onaylanır.

A.TR Dolaşım Belgelerinin düzenlenmesi

MADDE 7 – (1) A.TR Dolaşım Belgelerine ilişkin bilgi ve belgeler, ihracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından elektronik sisteme girilerek elektronik olarak imzalanır.

(2) A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi; eşyanın gümrük statüsünü veya Kararın diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden bilgi ve belgeleri elektronik sisteme yüklemekle sorumludur.

A.TR Dolaşım Belgelerinin onaylanması

MADDE 8 – (1) İhracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri Bakanlıkça yetkilendirilen kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından onaylanırken aşağıdaki hususlar yerine getirilir:

a) İhracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından elektronik sisteme girilen bilgilerin doğruluğu ve A.TR Dolaşım Belgelerinin Karara uygun olarak doldurulduğu tespit edilir.

b) A.TR Dolaşım Belgesi, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin iki parçası arasında doğrudan nakledilen, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu (AKÇT) Kuran Anlaşma Kapsamı Ürünlerin Ticaretine İlişkin Türkiye ile AKÇT Arasındaki Anlaşma kapsamındaki ürünler hariç olmak üzere, sanayi ürünleri ile işlenmiş tarım ürünleri için düzenlenir. Bunlar dışındaki veya Karar kapsamında sayılan ülkeler dışında bir ülkeye gönderilen eşya için düzenlenmiş belgeler onaylanmaz.

c) A.TR Dolaşım Belgesinde kayıtlı eşyanın serbest dolaşımda olup olmadığına ilişkin haklı sebebe dayanan herhangi bir tereddüt olması halinde eşyanın serbest dolaşım statüsünün tevsikini teminen aşağıdaki belgelerden bir veya birkaçı ya da varsa gerekli görülen başka belgeler olay bazında yapılacak değerlendirmeye göre talep edilebilir;

- 1) Eşyanın teminine ilişkin müstahsil makbuzu,
- 2) Borsa tescil beyannamesi,

- 3) Satış faturaları,
 - 4) İthalat beyannameleri,
 - 5) Alış faturaları,
 - 6) A.TR Dolaşım Belgeleri,
 - 7) Tercihli menşe ispat belgeleri,
 - 8) Dahilde işleme izin belgesi,
 - 9) Telafi edici verginin ödendiğine dair makbuz örnekleri,
 - 10) Telafi edici vergilerin ilgili eşyanın ihracat beyannamelerinin kapatılması esnasında ödeneceğine dair taahhütname,
 - 11) Üretici firmaya ilişkin kapasite raporu.
- ç) Belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, elektronik imza ile imzalanarak elektronik sistem üzerinden onay işlemi tamamlanır.
- d) “Sonradan Verilmiştir” ve “İkinci Nüsha” ibareli A.TR Dolaşım Belgelerinin onaylanmasına ilişkin olarak Kararın buna ilişkin maddelerinde yer alan şartlara uygun işlem tesis edilir.

Yetki

MADDE 9 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca çıkarılan mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğde belirtilen merciler, kendilerine ibraz edilen ve A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesine esas teşkil eden belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak kontrolünden ve kendilerinin hazırladıkları belgelerin doğruluğundan sorumludur. Basım ve elektronik sistem kullanım yetkisi verilmiş kurumlar, A.TR Dolaşım Belgesinin elektronik ortamda takibi de dâhil olmak üzere bu Tebliğin işleyişi ile ilgili olarak gerekli görülen tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Bakanlık, odalar/birliklerce A.TR Dolaşım Belgelerinin Karara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini denetleyebilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 11 – (1) 3/5/2009 tarihli ve 27217 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 70) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ 14/5/2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	23/5/2018	30429
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	1/8/2024	32619
2.		